

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات و قانون
پروگرام ماستری فقه و قانون

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون‌های خصوصی

عوامل تشدید مجازات در فقه اسلامی و نظام حقوقی افغانستان رساله ماستری

محصل: وحید احمد

استاد رهنماء: وزیر محمد سعیدی

سال تحصیلی ۱۳۹۹ هـ ش - ۱۴۴۲ هـ ق

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات و
قانون
پروگرام ماستری
فقه و قانون

جمهوری اسلامی
افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست پوهنتون‌های
خصوصی

عوامل تشدید مجازات در فقه اسلامی و نظام حقوقی افغانستان

رساله ماستری

محصل: وحید احمد

استاد رهنماء: وزیر محمد سعیدی

سال تحصیلی 1399 هـ ش _ 1442 هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دیارتمنت فقه و قانون

بورد ماستری

تصدیق نامه

محترم وحید احمد ولد امیر محمد ID: SH-MSF-97-499 محصل دور ششم فقه و قانون که رساله ماستری خویش را زیر عنوان: عوامل تشدید مجازات در فقه اسلامی و نظام حقوقی افغانستان به روز ۱۳۹۹/۹/۱۳ تاریخ ۱۳۹۹/۹/۱۳ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق ۷۵ (نمره به عدد) حفظاد و تبلیغ (نمره به حروف) گردید، موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

نمبره	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	سر محقق سید حبیب شاکر	عضو هیات	
۲	استاد محمد یونس ابراهیمی	عضو هیات	
۳	استاد وزیر محمد سعیدی	استاد رهنا و رئیس جلسه	

..... معاون علمی

..... امر بورد ماستری

خلاصه

لازمه زندگی اجتماعی، وجود قوانین است که حقوق و تکالیف افراد را نسبت به هم تعیین کند و از خصومت و تجاوز و تعدی بکاهد، مجازات همان جزای است که برای رعایت مصلحت جامعه، در مقابل نافرمانی از دستور شارع پیش بینی شده است و اصلاح افراد، حمایت و حفظ نظم جامعه هدف مجازات است. تشدید مجازات و شناسایی عواملی که موجب تشدید مجازات می گردد، از موضوعات مهم در حقوق جزا است. بدون تردید هر جرمی که از مجرم عمداً و با سوء نیت صادر شود، آن فرد مستحق مجازات است ولی تردیدی نیست که همه مجرمین مجازاتشان در جزاهای تعزیری یکسان نیست و شرایط زمانی و مکانی و روانی و دیگر خصوصیات آنها بین مجرمین فرد ایجاد می کند و به گونه ای نمی توان همه آن مجرمین را در جرم واحد مشمول مجازات واحد شمرد.

اسلام برای پیشگیری از وقوع جرم، تامین سلامت و صیانت جامعه، برقراری عدالت و حفظ نظم جامعه قواعدی به وسیله قرآن کریم و سنت نبوی بیان کرده است. جهت جلوگیری از جرم حکومت در مقابل آن مجازات را پیش بینی کرده است و مباحث مهم در بخش مجازات تشدید مجازات است که نسبت به مهم بودن تشدید مجازات سبب اختیار موضوع است و اهمیت موضوع تحقیق حاضر را بازگو می نماید. این تحقیق در پی پاسخ به سوال اصل تحقیق که عوامل تشدید مجازات در فقه اسلامی و نظام حقوقی افغانستان چگونه بیان شده است؟

یافته های تحقیق نشان می دهد که در فقه تطبیق مجازات و تشدید مجازات برای حمایت از مصلحت دین، جان، عقل، ناموس و مال در نظر گرفته شده است و در حقوق وضعی هدف مجازات مجرمین، صیانت از نظم و منافع اجتماعی جامعه دانسته است و بر دو مبانی کلی یعنی تامین امنیت و اصلاح مجرمین استوار است.

مجازات موجب ارعاب و ترس شخص مجرم و افراد جامعه است و عامل بازدارنده مهمی برای ارتکاب جرم محسوب می گردد و این مهم در صورتی است که مجرم و سایر افراد جامعه بدانند که مجازات مقرر در قانون یا مورد حکم، حتماً و قطعاً اجرا می گردد و نظام حقوقی افغانستان، محکمه را مکلف دانسته است که حالات مشدده جرایم را مجازات شدیدی اعمال کنند تا جامعه و مردم در قبال جرم و مجرم مصئون و محفوظ بماند.

فهرست

صفحات	عناوین
Error! Bookmark not defined.....	مقدمه
Error! Bookmark not defined.....	اهمیت موضوع
Error! Bookmark not defined.....	سبب اختیار موضوع
Error! Bookmark not defined.....	سوالات تحقیق
Error! Bookmark not defined.....	پیشینه تحقیق
Error! Bookmark not defined.....	روش تحقیق
Error! Bookmark not defined.....	اهداف تحقیق
Error! Bookmark not defined.....	خطه و پلان تحقیق

فصل اول

مفاهیم و کلیات

Error! Bookmark not defined.....	مبحث اول: جزا
Error! Bookmark not defined.....	مطلب اول: تعریف فقهی و قانونی جزا
Error! Bookmark not defined.....	جزء اول: جزا در لغت
Error! Bookmark not defined.....	جزء دوم: جزا در اصطلاح
Error! Bookmark not defined.....	مطلب دوم: اهداف جزاها
Error! Bookmark not defined.....	جزء اول: اهداف جزا در فقه
Error! Bookmark not defined.....	جزء دوم: اهداف جزا از دید قانون
Error! Bookmark not defined.....	مبحث دوم: اساسات و اصول جزاها

Error! Bookmark not defined. .... مطلب اول: اساسات مجازات در حقوق اسلامی

Error! Bookmark not defined. .... مطلب دوم: اصول مجازات در حقوق جزا

Error! Bookmark not defined. .... جزء اول: اصل قانونی بودن مجازات

Error! Bookmark not defined. .... جزء دوم: ممنوعیت مجازات خلاف کرامت انسانی و تحقیر آمیز

Error! Bookmark not defined. .... جزء سوم: رعایت اصل تساوی در مجازات

Error! Bookmark not defined. .... جزء چهارم: رعایت اصل تناسب در مجازات

Error! Bookmark not defined. .... جزء پنجم: رعایت اصل شخصی بودن مجازات

Error! Bookmark not defined. .... مبحث سوم: انواع جزا ها

Error! Bookmark not defined. .... مطلب اول: انواع جزا در فقه

Error! Bookmark not defined. .... مطلب دوم: انواع جزا در قانون

Error! Bookmark not defined. .... مبحث چهارم: تاریخچه تشدید مجازات در فقه و قانون

Error! Bookmark not defined. .... مطلب اول: تاریخچه تشدید مجازات در اسلام

Error! Bookmark not defined. .... جزء اول: مجازات و تشدید مجازات قبل از ظهور اسلام

Error! Bookmark not defined. .... جزء دوم: ظهور اسلام و تأثیر آن بر حقوق جزایی

Error! Bookmark not defined. .... مطلب دوم: تاریخچه تشدید مجازات

Error! Bookmark not defined. .... جزء اول: دوره انتقام فردی

Error! Bookmark not defined. .... جزء دوم: دوره عدالت خصوصی

Error! Bookmark not defined. .... جزء سوم: دوره عدالت عمومی

فصل دوم

عوامل تشدید مجازات

- Error! Bookmark not defined.**..... شناخت عوامل تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.** ..... مفهوم تشدید مجازات قانون
- Error! Bookmark not defined.** ..... تشدید مجازات در فقه
- Error! Bookmark not defined.** ..... تشدید مجازات در قانون
- Error! Bookmark not defined.** ..... احکام قانونی تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.** ..... احوال مخففه و مشدده
- Error! Bookmark not defined.** ..... احوال مخففه
- Error! Bookmark not defined.** ..... احوال مشدده
- Error! Bookmark not defined.** ..... اجتماع احوال مخففه و مشدده
- Error! Bookmark not defined.**..... عوامل عام و خاص تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.** ..... عوامل خاص تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.** ..... عوامل عام تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.**..... عوامل عینی و شخصی تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.**..... عوامل عینی و شخصی تشدید مجازات در فقه
- Error! Bookmark not defined.**..... عوامل عینی و شخصی تشدید مجازات در قانون
- Error! Bookmark not defined.** ..... عوامل عینی تشدید مجازات
- Error! Bookmark not defined.** ..... عوامل شخصی تشدید مجازات

مبحث چهارم: انواع عوامل عام تشدید مجازات..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول: تعدد و تکرر جرم در فقه ..... **Error! Bookmark not defined.**

مطلب دوم: تعدد و تکرر جرم در قانون ..... **Error! Bookmark not defined.**

جزء اول: تعدد جرم ..... **Error! Bookmark not defined.**

جزء دوم: تکرر جرم ..... **Error! Bookmark not defined.**

فصل سوم

مصادیق تشدید مجازات

مبحث اول: تشدید مجازات در جرایم علیه امنیت و فساد مالی. **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول: تشدید مجازات در جرایم علیه امنیت در فقه و قانون. **Error! Bookmark not defined.**

مطلب دوم: تشدید مجازات در جرایم فساد مالی در فقه و قانون. **Error! Bookmark not defined.**

مبحث دوم: تشدید مجازات در جرایم مربوط به تمامیت جسمی اشخاص و اموال **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول: تشدید مجازات در جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص در فقه و قانون **Error!**

Bookmark not defined.

مطلب دوم: تشدید مجازات در جرایم علیه اموال در فقه و قانون. **Error! Bookmark not defined.**

مبحث سوم: تشدید مجازات در جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی. **Error! Bookmark not defined.**

مطلب اول: تشدید مجازات در جرایم علیه عفت در فقه و قانون. **Error! Bookmark not defined.**

مطلب دوم: تشدید مجازات در جرایم علیه اخلاق عمومی در فقه و قانون **Error! Bookmark not defined.**

خاتمه ..... 11.....

13..... پیشنهادات

Error! Bookmark not defined...... فهرست آیات

Error! Bookmark not defined...... فهرست احادیث

Error! Bookmark not defined...... فهرست اعلام

14..... منابع و ماخذ

Error! Bookmark not defined...... Abstract

خاتمه

در فقه اسلامی مجازات از ریشه «جزی» و در لغت به معنای پاداش، سزا و مکافات بیان شده است، و در اصطلاح، جزا را پاداشی که در برابر نیکی و یا سزایی که در برابر بدی به کسی داده می‌شود، اما از دید فقها مجازات را می‌توان رحمت و اراده احسان الهی دانست و نباید نوعی ظلم تلقی کرد. زیرا متضمن نظم و امن جامعه اسلامی و اصطلاح مجرمین را تأمین می‌نماید، در حقوق جزا، کیفر به معنای مکافات بدی، مکافات نیکی، جزا پاداش آمده است و مجازات را پاداش نیکی و یا بدی دادن معنا کرده است

در فقه تطبیق مجازات و تشدید مجازات برای حمایت از مصلحت دین، جان، عقل، ناموس و مال در نظر گرفته شده است و در حقوق وضعی هدف مجازات مجرمین، صیانت از نظم و منافع اجتماعی جامعه دانسته است و بر دو مبانی کلی یعنی تأمین امنیت و اصلاح مجرمین استوار است.

اهداف مجازات و تشدید مجازات در فقه؛ تهذیب نفس و اجتناب از گناه و آلودگی، رعایت مصلحت جامعه، امر بالمعروف و نهی از منکر و ارعاب و ترس از ارتکاب جرم و اصول آن بر دو قاعده کلی؛ مبارزه با جرم و اصلاح شخصیت مجرم بیان شده است. اهداف عمده مجازات و تشدید مجازات در حقوق جزا و قوانین وضعی، تأمین عدالت در جامعه، سزادهی و مکافات، پیشگیری از ارتکاب جرم، و اصول آن؛ قانونی بودن مجازات، ممنوعیت مجازات خلاف کرامت انسانی و تحقیق آمیز، رعایت اصل تساوی، تناسب و شخصی بودن مجازات تبیین یافته است.

شریعت اسلام در مورد پرهیز از ارتکاب امور حرام به طور کلی تأکید فراوان نموده، و به مجازات اخروی انسانها را از ارتکاب محرمات هشدار داده است، نتایج علمی تحقیق تشدید مجازات در فقه و قانون در قانون را می‌توان چنین برشمرد.

1. شریعت اسلام در مورد پرهیز از ارتکاب امور حرام به طور کلی تأکید فراوان نموده، و به مجازات اخروی انسانها را از ارتکاب محرمات هشدار داده است، اینگونه ریشه بسیاری از مفاسد و ناهنجاریها را از جامعه بر می‌کند، و به همین موضوع هم اکتفاء ننموده بلکه برای پاره ای از جرایم در کنار عذاب اخروی مجازات دنیوی و پاره‌ای از حالات جرایم تشدید مجازات را مقرر نموده است، تا برای جلوگیری از جرم و جنایت دو عامل بازدارنده دینی و حکومتی در کنار هم قرار گیرند.
2. مجازات موجب ارعاب و ترس شخص مجرم و افراد جامعه است و عامل بازدارنده مهمی برای ارتکاب جرم محسوب می‌گردد. این مهم در صورتی است که مجرم و سایر افراد جامعه بدانند که مجازات مقرر

در قانون یا مورد حکم، حتماً و قطعاً اجرا می‌گردد و در حالات مشدده آن مجازات شدیدتری اعمال می‌شود؛ در غیر این صورت، صرفاً یک تهدید و عتاب قانونی نخواهد بود.

3. تشدید مجازات به گونه‌ای باشد که سبب بازداشتن افراد جامعه از ارتکاب جرم شود و در صورت وقوع جرم، مجرم تأدیب شود و دیگران نیز از اعمال مجرمانه بازداشته شوند. و هر مجازاتی که باعث اصلاح افراد و حمایت جامعه گردد مشروع است.

4. جرم همواره زندگی افراد جامعه را مورد تهدید قرار داده و بی‌نظمی را در جامعه حکم فرما می‌نماید. جهت جلوگیری از این پدیده شوم حکومت در مقابل آن مجازات را پیش‌بینی کرده است و یکی از مباحث مهم در بخش مجازات تشدید مجازات می‌باشد.

5. جزای نقدی عبارت است از الزام محکوم به پرداخت وجه رایج تحت عنوان مجازات به خزانه دولت است و هدف اصلی از برقراری جزای نقدی مدنظر قرار دادن اهداف جزایی است.

6. در قانون جزای افغانستان برای جرایمی که دارای حالات مشدده باشد، مجازات آن تشدید می‌شود، در حقوق جزای افغانستان، محکمه را مکلف دانسته است که حالات مشدده جرایم را مجازات شدیدتری اعمال کنند تا جامعه و مردم در قبال جرم و مجرم مصئون و محفوظ بماند.

در اخیر می‌توان گفت که تنها راه سعادت و تکامل جامعه انسانی و زندگی عاری از جرم و خشونت در پرتو شریعت اسلام، و عمل به احکام قرآن کریم و آموزه‌های سیرت رسول گرامی اسلام 9 است و بس.

پیشنهادات

از خلال نتایج حاصله از تحقیق حاضر مطابق فهم و درک از مفاهیم حقوقی و آموزه‌های فقه اسلامی می‌توان موارد ذیل را در جامعه عاری از جرم و بی‌زاری از خشونت را پیشنهاد و تطبیق این موارد را مفید و ممد دانست:

1. خداوند متعال در احکام قرآن کریم و آموزه‌های شریعت اسلام جامعه بشری به پرهیز از گناه و جرم دعوت و بر آن تاکید کرده و مرتکبین آن را به مجازات دنیوی و اخروی بیم داده است. باید در راستای جامعه عاری از جرم در بین مسلمان‌ها به تبلیغ و عمل پرداخت.
2. تشدید مجازات برای محکوم علیه تبعات منفی روانی و جسمانی را در پی ندارد، می‌توان پیشنهاد نمود تا با رعایت اصولی قانون و رعایت تناسب بین جرم و تعیین مجازات، تشدید مجازات برای اصلاح و مجازات مجرم بیشتر اعمال شود. تا هم مجرم مجازات و هم جامعه بسوی امنیت و عدالت رهنمون شود.
3. به نظر می‌رسد که مزایای تشدید مجازات بیش از معایب آن است از این رو، قوانین جزای افغانستان در موارد بسیاری از جرایم، تشدید مجازات برای مرتکب پیش بینی کرده است، تلاش شود تا تشدید مجازات مطابق با احکام فقه اسلامی تطبیق گردد. زیرا تنها راه سعادت، تعالی و عدالت در احکام اسلام تبیین یافته است.

منابع و ماخذ

الف: كتب

قرآن كريم

1. ابن اثير، عبدالواحد الشيباني (1402)، الكامل في التاريخ، ج ١، بيروت، دارالصادر.
2. ابن الهمام، كمال الدين محمد بن عبدالواحد (1351)، فتح القدير شرح الهدايه، ج ٤، الرابع، الخامس و السادس، مصر، المطبعة الكبرى الاميريه.
3. ابن حزم الأندلسي (بى تا)، المحلى، ج ١١، بيروت، دارالفكر.
4. ابن حنيل، ابو عبدالله احمد بن محمد الشيباني متوفى (241) مسند احمد، ناشر: عالم الكتب- بيروت تاريخ طبع (1419).
5. ابن سعد (1410)، طبقات الكبرى، ج 1، بيروت، دارالصادر.
6. ابن منظور، محمد بن مكرم (1414)، لسان العرب، ج ١، الطبعة الاولى، دارالفكر، بيروت.
7. ابن هشام (بى تا)، سيرة النبي، ج ٢، بيروت، دارالصادر.
8. ابن عاشور، محمد طاهر (1984)، التحرير والتنوير، ج 8، تونس، الدار التونسية للنشر.
9. أبو عبد الله أحمد بن محمد بن حنبل بن هلال بن أسد الشيباني (المتوفى: 241هـ). مسند الإمام أحمد بن حنبل، الناشر: دار الحديث - القاهرة
10. ابى يحيى زكرياى انصارى (1313)، اسنى المطالب، ج ٤، القاهرة، مطبعة الميمنه.
11. أحمد بن محمد بن قدامة (1388)، المغنى، ج ١٠، القاهرة، الطبعة: بدون طبعة.
12. اردبيلى، محمد (١٣٧٥)، حقوق جزاى عمومى، ج 1، تهران، نشر ميزان.
13. امين، احمد (1982)، شرح قانون العقوبات، ج ٢، بيروت، الدار العربية للموسوعات.
14. آقا بابايى، حسين (1389)، قلمرو امنيت در حقوق كيفرى، چاپ اول، تهران، سازمان انتشارات فرهنگى و انديشه اسلامى.
15. آقابابائى، حسين (1384)، گفتمان فقهى و جرم انگارى در حوزه جرائم عليه امنيت ملت و دولت، سلسله مقالات فقه و حقوق، سال دوم، شماره 5.
16. آقاىى، حسين (1391)، حقوق جزاى عمومى، جلد 2، تهران، انتشارات جنگل.
17. امينى محمد ولى، (1392). حقوق جزاى عمومى، كابل، انتشارات مستقبل.
18. بان فراء، محمد بن حسين (1414)، الاحكام السلطانيه، ماوردى، چاپ اول، مطبعة السعاده والوطن.
19. باهرى، محمد (١٣٨٠)، حقوق جزاى عمومى، جلد 2، تهران، انتشارات مجد.
20. البايرنى، محمد بن محمود (بى تا)، شرح العنايه على الهدايه، المجلد الرابع، مصر، المطبعة الاميريه.

21. البخاری، محمد بن اسماعیل، متوفی، (265 هـ). صحیح البخاری. ناشر: عالم الکتب-بیروت
22. بنیاد آسیا (1398). شرح کود جزا، (کتاب اول احکام عمومی)، جلد اول، کابل، انتشارات سعید.
23. بهنسی، دکتور احمد فتحی (1403)، العقوبه فی الفقه الاسلامی، الطبعة الخامسة مصر- دارالشروق.
24. پرادل، ژان (1381)، تاریخ اندیشه‌های کیفری، ترجمه علی حسین نجفی ابرند آبادی، چاپ 2، تهران، سمت.
25. الجزایری، ابوبکر (۱۳۸۱)، کلیات اسلام، عقاید، آداب، اخلاق، عبارات، معاملات، عبدالعزیز سلیمی، چاپ اول، تهران، نشر احسان.
26. جورکویه، محمد علی (۱۳۸۹)، سیاست جنایی اسلام در جرایم جنسی، حقوق اسلامی، سال هفتم، شماره ۲۴.
27. حجاوی، موسی بن احمد (بی تا)، الافناع، ج ۴، القاهرة، نشر المكتبة التجارية الكبرى.
28. حسانی، عبدالصمد (۱۳۷۸)، تاثیر زمان و مکان در ارتکاب جرم و مجازات، رساله کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، تهران، دانشگاه شهید بهشتی.
29. حوی، سعید (1387)، اسلام دین فطرت، ترجمه: مومن حکیمی، جلد 2، کابل، انتشارات جمعیت اصلاح.
30. خرم دل، مصطفی (1398)، تفسیر نور، تهران، نشر احسان.
31. د. ماهر عبد شویش (1990)، النظرية العامة للخطأ في القانون الجنائي، بغداد، دار الحكمة للطباعة.
32. دهخدا، علی اکبر (1348)، لغت نامه دهخدا، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
33. ذهبی، امام شمس الدین (۱۳۹۰)، گناهان کبیره، چاپ پنجم، تهران، انتشارات شیخ الاسهام احمد جام.
34. راغب اصفهانی (1398)، المفردات فی غریب القرآن، ترجمه: جهانگیر ولدبیگی، سندج، نشر آراس.
35. رسولی محمد اشرف (1398)، شرح کد جزا، جلد اول، کابل، انتشارات سعید.
36. رسولی، محمد اشرف، (1396). حقوق جزای عمومی، کابل، نشر واژه.
37. رضانی، احمد (1392)، اختلاس: بررسی فقهی-حقوقی، تهران، نشر سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و ادیشه اسلامی.
38. زراعت، عباس (1385)، حقوق جزای عمومی (مجازات ها و اقدامات تأمینی)، جلد 2، تهران، نشر ققنوس.
39. سرخسی، محمد بن احمد (۱۴۰۶)، المبسوط، تحقیق جمعی از دانشمندان، بیروت، دار المعرفه.
40. سلیمی، صادق (1392)، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل.
41. سمرقندی، علا الدین (۱۴۰۵)، تحفه الفقها، ج 3، بیروت، دارالکتب العلمیة.

42. سید قطب (1998)، فی ظلال القرآن، ج 2، بیروت، دارالشروق.
43. سینا، نیک فر (1395)، تشدید کیفر به عنوان راهکارهای حقوق جزایی در برابر تکرار جرم، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج.
44. شاکرین، حمید رضا (۱۳۹۱)، حکمت احکام، ج 2، تهران، کانون اندیشه جوان.
45. شامبیاتی، هوشنگ (1373)، حقوق جزای عمومی، جلد 2، تهران، نشر ویستار.
46. شامبیاتی، هوشنگ (1385)، حقوق کیفری اختصاصی (جرایم علیه اشخاص)، چاپ 10، تهران، انتشارات مجد.
47. الشعرانی، عبدالوهاب (بی تا)، المیزان الکبری، المجلد الثانی، مصر، مطبعه البابی الحلبی.
48. شلتوت، محمود (1382)، اسلام آیین زندگی، ترجمه: عبدالعزیز سلیمی، تهران، نشر احسان.
49. الشیرازی ابو اسحاق (1412)، المهذب، ج ۲، القاهره، المطبه، البابی الحلبی.
50. صادقی، علی اشرف (1392)، فرهنگ جامع زبان فارسی، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
51. صابونی، محمد علی، (1389). تفسیر آیات احکام، جلد دوم، چاپ اول، تهران، انتشارات کردستان.
52. صانعی، پرویز (1383)، حقوق جزای عمومی؛ ج ۱، تهران، انتشارات طرح نو.
53. طاهری نسب، سید یزدالله (1381)، تعدد و تکرار جرم در حقوق جزا تهران، انتشارات دانشور.
54. طبری، محمد بن جریر بن یزید، (1412). جامع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۴، بیروت، دارالمعرفه.
55. ظفری، محمد رضا (۱۳۷۷)، مبانی عدالت جزایی در حقوق اسلامی، ج 1، تهران، انتشارات امیر کبیر.
56. عبدالله احمد، محمد (1395)، حکم تطبیق عقوبه الحرابه علی غسیل الاموال، مجله کلیه البنات الازهریه- طیبه- الاقصر- فرع جامعه الازهر.
57. عبداللهی، اسماعیل (1382)، مبانی و مصادیق تشدید مجازات در حقوق کیفری ایران، تهران، انتشارات آریان.
58. علی آبادی، عبد الحسین (1352)، حقوق جنایی، ج 2، تهران، چاپخانه ملی ایران.
59. علی پور، حسن (1389)، جرایم ضد امنیت ملی، تهران، انتشارات خرسندی.
60. علی مختصر خلیل (بی تا)، شرح الزرقانی، ج ۸، بیروت، دارالکتب العلمیه.
61. علی، جواد (1422)، المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام، ج ۵، بیروت، دارالعلم للملایین.
62. عوده، عبدالقادر (1389)، بررسی تطبیقی حقوق جزای اسلامی و قوانین عرفی، مترجم: حسن فرهودی نیا، جلد 1، تهران، انتشارات یادآوران.
63. عوده عبدالقادر، (1361). التشريع الجنایی، بیروت، الدراسات الاسلامیه، ص 22.
64. غلامی، حسین (1382)، بررسی حقوقی جرم شناختی تکرار جرم، چاپ اول، تهران، میزان.
65. فیومی، احمد بن محمد (1396)، المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر، تهران، انتشارات طلعه نور.

66. قدوری ، ابوالحسین احمد بن محمد (۱۳۹۴)، التسهیل الضروري لمسائل القدوري في فقه الامام الاعظم ابی حنیفة النعمان بن ثابت الكوفي، مترجم: مفتی محمد عاشق الہی البرنی، تهران، نشر احسان.
67. قرضاوی، دکتر یوسف (بی تا)، حلال و حرام در اسلام، مترجم: ابوبکر حسن زاده، تهران، نشر احسان.
68. قیاسی، جلال الدین و دیگران (1391)، حقوق جزای عمومی (اسلام و حقوق موضوعه)، چاپ چهارم، ج 1، قم، انتشارات دانشگاه.
69. الکاسانی، علاء الدین ابوبکر بن مسعود (1910)، بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع، کراچی، سعید کمپنی.
70. کوشا، جعفر (۱۳۸۱)، جرایم علیه عدالت قضائی، تهران، انتشارات میزان.
71. لابن تیمیه (1406)، منہاج السنہ النبویہ، الجزء الخامس، الطبعة الاولى، تحقیق الدكتور محمد رشاد سالم.
72. مالک بن انس (1411)، المدونة الكبرى، ج ۱۶، بیروت، دارالفکر.
73. مجاول سرهندي، مولانا عبدالحق (۱۹۸۴)، مصباح الهدایه، ترجمه شرح الوقایع به زبان فارسی، لاهور، دارالعروبه للدعوة الاسلامیه.
74. محمد بن عیسی بن سوره بن موسی بن ضحاک، ترمذی، أبو عیسی (متوفی: 279هـ). سنن الترمذی، الناشر: شركة مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي - مصر.
75. مصطفوی، حسن (1368)، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج 1، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
76. نجیب حسنی، محمود (1376)، شرح قانون العقوبات، القسم الخاص، قم، کتابخانه جامع جامعه المصطفی (ص) العالمیه.
77. الندوی، ابوالحسن (1388)، ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، مترجم، عبدالحکیم عثمانی، تهران، انتشارات احسان.
78. ندوی، استاد راشد حسین (۱۳۹۲)، فقه میسر، جلد دوم، ترجم: استاد عبدالروف مخلص، تهران، شیخ الاسلام احمد جام.
79. نذیر، داد محمد (1397)، حقوق جزای اختصاصی، چاپ پنجم، کابل، انتشارات حامد رسالت.
80. نوربها، رضا (1375)، زمینه حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات کانون وکلای دادگستری.
81. نوربهار، رحیم (1379)، اهداف مجازات ها در جرایم جنسی مستوجب حد در حقوق کیفری اسلام، نامه مفید، سال ششم، شماره 23.
82. نوروزی فیروز، رحمت الله (1390)، حقوق جزای عمومی (مجازات)، چاپ اول، تهران، نشر میزان.

83. النيسابوری، مسلم بن حجاج، متوفی، (261هـ). صحیح مسلم، ناشر: مکتبه البشري کراچی - پاکستان
84. وثیق، نعمت الله (1385)، اخلاق اسلامی و آداب اجتماعی، کابل، نشر دیجیتل عقیده.
85. وحیدی، محمد (۱۳۸۹)، فلسفه و اسرار احکام، چ 1، قم، انتشارات سنایل.
86. ولیدی، محمد صالح (1382)، بایسته‌های حقوق جزای عمومی، چاپ اول، تهران، انتشارات خورشید.
87. ولیدی، محمد صالح (1392)، حقوق جزای عمومی، جلد 1، چاپ سیزدهم، تهران، انتشارات سمت.
88. ویل دورانت (1337)، تاریخ تمدن؛ ترجمه احمد آرام، تهران، انتشارات اقبال.
89. هادیان، حامد (1396)، بررسی تشدید مجازات در فقه و قانون، سلسله مقالات دانشگاه دولتی علمی کاربردی، دوره 1.

ب: قوانین

90. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان (1382)، جریده رسمی.
91. قانون مدنی جمهوری اسلامی افغانستان (1355)، جریده رسمی.
92. قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال (1395)، جریده رسمی.
93. قانون منع خشونت علیه زنان (1388)، جریده رسمی.
94. کود جزا جمهوری اسلامی افغانستان (1396). 1260 جریده رسمی.

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:

پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوه پشته

و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af